

propter precio argencios .IIII. in rem valentem..... Facta ista carta vindicionis .V. kalendas februarii anno .IIII. renante Ugo mango regem qui fui ducas francorum. Signum Borelo. Sig. Sesegoto. Sig. Marcuco qui hanc cartam vindicionis..... Sig. Sancone. Sig. Pantaleo. Sig. Adala. D.. presbiter rogitus iscripxi et sub die et anno quo supra.

JOAQUIM MIRET Y SANS

(Continuarà)

NOTES DOCUMENTALS DE LLIBRES ANTICHS A BARCELONA

(Conclusió)

Any 1505, maig, 10.

Apoca de 3 lliures, firmada per Pere Riembau, ferrer, a favor dels Obrers de la Sèu de Barcelona, per cent vuyt cadenes pera los llibres posats a la Llibreria, quinze pessets de ferro per clavar les posts de dits llibres, y per altres treballs. (Arx. Cat., Albarans d'Obra, 1503-1505, f. 8.)

Any 1505, juny, 28.

Apoca de 31 sous, o sia 1 lliura y 11 sous, firmada per Gabriel Prats, a favor dels Obrers de la Sèu de Barcelona, per religar un gran volum sobre los Evangelis ab la glosa ordinaria, dos volums grans de pergamiñ appellats Ambrosiana, y altres dos fulls hont hi va metre tot lo que cramenester. (Arx. Cat., Albarans d'Obra, 1505-1507, f. 16.)

Any 1506.

Adob del Breviari de Sepultures, fet per Esteve Dalmau, argenter. (Arx. Cat., Administració de Sagristia, 1505-1507, f. 152.)

Any 1509, novembre, 10.

Paga de 4 sous feta per los Sagristans de la Sèu de Barcelona a Pere Trinxer, llibreter, per lligar un Breviari de estampa, dels Breviaris vells que'l donà mossèn Camps, canonge, a la Sagristia de la Sèu de Barcelona. (Arx. Cat., Administració de Sagristia, 1509-1511, f. 112.)

Any 1509, novembre, 15.

Paga de 10 sous feta per los Sagristans de la Sèu de Barcelona a mossèn Vicens Sorts, beneficiat de la Sèu, per un Breviari y un Psalteri, los dos de pergamiñ. (Arx. Cat., Administració de la Sagristia, 1509-1511, f. 87.)

Any 1511, juliol, 19.

Apoca de 1 lliura y 10 sous, firmada per Joàn Trinxer, llibreter de

la Llibreria de la Sèu, a favor dels Obrers de la Sèu de Barcelona, per lligar un Gènesi, un Vicis e Vertuts, e un Thomas super epistolas Pauli, per la Llibreria de la Sèu. (Arx. Cat., Albarans d'Obra, 1511-1513, f. 26, y Administració d'Obra de 1511-1513, f. 33.)

Any 1512, abril, 7.

Paga de 4 lliures y 16 sous, feta per los Obrers de la Sèu de Barcelona a mossèn Pere Vilasaló, qui escrigué y corretgí lo llibre nomenat «Decreta in Bala facta», que s'ha posat a la llibreria. (Arx. Cat., Administració de l'Obra, 1511-1513, f. 34.)

Any 1512, octubre, 26.

Paga de 8 sous feta per l'Administració dels Obrers de la Sèu de Barcelona a Pere Vilanova, llibreter, per lligar un llibre dont són continuats los Consells de Bala o de Basileya que s'ha posat a la Llibreria de la Sèu de Barcelona. (Arx. Cat., Administració de l'Obra, 1511-1513, f. 35.)

Any 1513, Maig, 12.

Paga de 2 lliures y 1 sou, feta per los Obrers de la Seu de Barcelona a Joan Trinxer, llibreter, per lligar lo llibre de les Constitucions y lo llibre dels Miracles de Nostra Dona (1). (Arx. Cat., Administració de l'Obra, 1513-1515, f. 45.)

Any 1515, desembre, 1.

Paga de 4 lliures y 10 sous, feta per los Sagristans a Mestre Mingarro, escribent, per reparar y escriure moltes cartes (planes) al Missal de l'Altar major. (Arx. Cat., Administració de la Sagristia, 1515-1517, f. 44.)

Any 1516, febrer, 6.

Apoca de 6 sous, firmada per Joàn Pont, manyà, als Obrers de la Sèu de Barcelona, per fer dues claus y un paný a un llibre de la Llibreria de la Sèu. (Arx. Cat., Albarans de l'Obra, 1515-1517, f. 78.)

Any 1516, març, 17.

Apoca de 1 lliura y 16 sous, firmada per Joàn Trinxer, llibreter, als Obrers de la Sèu de Barcelona, per lligar lo Gènesi super Biblia e per ligar los quatre Doctos super psalmo, tot cubert, per la Llibreria. (Arxiu Cat., Albarans de l'Obra, 1515-1517, f. 3.)

Any 1518, març, 25.

Paga de 20 sous feta per los Sagristans a mossèn Joàn Reg, Pbre.,

(1) Eix llibre dels Miracles de Nostra Dona, que en la secció dels Còdex té lo N. 6, lo donà Julià des Roure, notari públich de Barcelona, a la Llibreria de la Sèu de Barcelona, a 18 de novembre de 1439, com se llegeix al principi del memorat llibre.

escriptor, per escriure y notar lo Liber Generationis y lo Evangeli. (Arxiu Cat., Administració de la Sagristia, 1517-1519, f. 49.)

Any 1518, abril, 15.

Paga de 3 sous y 9 diners, feta per l'Administració de la Sagristia de la Seu de Barcelona, per sis trenes de seda per fer los girados pel Missal del bisbe Ermengol (1). (Arx. Cat., Administració de la Sagristia, 1515-1517, f. 50.)

Any 1519, febrer, 21.

Apoca de 1 lliura y 2 sous, feta per Carmins, ferrer, als Obrers de la Seu de Barcelona, per lligar dos llibres grossos, y posar gafets a un altre. Un d'aquells és apellat Nouella Johannis Andree super sexto. (Arxiu Cat., Albarans d'Obra, 1517-1519, f. 67.)

Any 1520 (?).

Capitulació firmada pel Rnt. Capítol de la Seu de Barceloná y Joán Trinxer, llibreter, sobre imprimir Missals.

«Capitula inita inter Reverendum Capitulum Ecclesie Barcinone et Joannem Trinxer, bibliopolam. Concordia feta e fermada entre lo Reverent Señor bisbe de Barcelona e Capítol de la Seu de dita ciutat de una part e Joan Trinxer librater de dita ciutat de la part altre sobre la qual concordia es feta la capitulació del tenor seguent.

Primerament los dits Reverents Srs. Bisbe e Capítol donen y confeixen plena facultat e potestat al dit Joan Trinxer de fer estampar a totes ses despeses empero de dit Trinxer nombre o suma de set cents cinquanta missals del dit bisbat en la forma e manera e juxta lo tenor de un missal que a ell dit Joan Trinxer es stat donat per part del dit señor bisbe ço es per ma del venerable micer Solsona canonge de dita Sglesia Vicari y Oficial del dit señor bisbe bo e corregit segons se assereix.

Item los dits Reverents Señors Bisbe e Capítol prometen e asseguren que de dits o semblants missals sus specificats ningun altre librater ho stamper axi de la present ciutat com fora aquella puga ni per ells o altre dells tenga licencia ni facultat de estampar ni fer estampar ni vendre ni donar ho altrament de dits missals per temps de deu anys sino tant solament lo dit Joan Trinxer qui a ses despeses fara estampar aquells com dit es.

Item lo dit Joan Trinxer librater promet e conve als dits Reverents señors Bisbe y Capítol que dins un any deu volent fara estampar los dits set cents cinquanta missals semblants al missal li es stat donat e aço en alio o Venecia y que dins dit any aportara en la present ciutat un missal semblant al sus dit y que los altres o per mar o per terra en

(1) Es lo missal conegut ab lo nom de Santa Eulalia, que'l donà lo bisbe Joán Ermengol (1398-1408). Està custodiat al Arxiu, y signat ab lo N. 116 en la secció dels Còdex.

la millor forma y manera que sian segurs aquells fara portar e aço ab lo menys temps pora y ab la millor seguretat pora e que aquells fara estampar de la letra e juxta forma la letra que es stada per dit trinxa donada mostra.

Approbat et firmat predicta Franciscus Solsona vicarius generalis et officialis. Testes huius rei sunt venerabiles poncius Salavia et Bartholomeus Calvet presbiteri.» (1)

NOTA. Al Arxiu de la Catedral s'hi guarden dos missals de l'any 1521, que entenem són dels que's parla en aquesta Capitulació. Al final de cada un d'ells s'hi llegeix lo següent: «Explicit missal secundum ritum ecclesie Barcinone per optime correctum et emendatum cum multis missis votivis Impressum Lugduni opera Bernardi dilescuyer calcographi disertissimi, expensis honestorum virorum Joannis trinxa et Francisci costa biblispoliarum eiusdem Barcinone civitatis Anno domini MCCCCXXI, die vero XXIX Aprilis.» (Arx. Cat., Manual 5 de Joàn Vilona, f. 240.)

Any 1524, agost, 25.

Paga de 1 lliura y 10 sous, feta per los Sagristans de la Sèu de Barcelona a Perris, francès, per tres canes de fustani vert, a modo de domàs per fer cobertes als missals de ploma (escrits) y estampa (impresos) lo Evangelister, Epistoler y a un llibret per Absoltes. (Arx. Cat., Administració de la Sagristia, 1523-1525, f. 88.)

Any 1528, maig.

Paga de 1 ducat, o sia 1 lliura y 4 sous, feta per los Sagristans per les mans d'escriure un llibre de Sepultures y per escriure una post de tots los Aniversaris.

Paga de 10 sous, feta a Smeralda, illuminador, per una Santa Eulària y les Armes (escut) del Capítol a dita post (taula). Arx. Cat., Administració de la Sagristia, 1527-1529, f. 72.)

Any 1529, mars.

Paga de 9 lliures y 16 sous feta per l'Administració de la Sagristia de la Sèu de Barcelona a Mestre Mingarro per pergamins y per escriure un llibre de Resposos. (Arx. Cat., Sagristia, 1527-1529, f. 75.)

Any 1532, juny.

Paga de 50 sous feta per los Sagristans de la Sèu de Barcelona a mossèn Parramot, mercader, per un missal d'estampa, pera Santa Eulària. (Arx. Cat., Administració de la Sagristia, 1531-1533, f. 82.)

Any 1533-1534.

Apoques varies firmades per Joàn de Céspedes, escriptor de llibres

(1) Acta firmada a 15 d'octubre de 1520.

de la Sèn, a favor dels Obrers de la Sèn de Barcelona. (Arx. Cat., Albarans d'Obra, 1533-1535, fs. 1-63.)

Any 1537, novembre, 19.

Llibres que constan al inventari de l'església parroquial de Sitges.
... Item set missals entre bons y dolents. Item un passioner. Item un Evangelis. Item dos llibres ordinaris del bisbat; lo hu nou latre vell, lo hu de paper latre de pergami... En lo cor. Primó la consueta. Item un libre de las orations de tot lany. Item un responser en lo qual ha invitoris infra annum. Item un officier dominical y ferial. Item un psaltiri a forma major. Item un responser. Item un antifoner sentoral y ferial. Item un altre dominical. Item un libre de forma major ab les homalies de tot lany. Item un lissoner sanctoral de tots llibres grans. Item un libre de urtis(?) patrum en pla de ploma. Item un altre psaltiri de ploma. (Arx. Cat., Manual 5 de Garpar Safranquesa, f. 134 y 135.)

Any 1542, juliol, 6.

Paga de 6 lliures feta per los Sagristans de la Sèn de Barcelona a mossèn Pere Martre, Pbre., per escriure un libre de pergami per les Processons. (Arx. Cat., Administració de la Sagristia, 1541-1543, f. 67.)

Any 1544, jàner.

Apoques varies fetes per Joàn Bru als Obrers de la Sèn de Barcelona, per un Evangelister y ofis nous. (Arx. Cat., Albarans d'Obra, 1543-1545.)

Any 1550, març, 17.

Acceptació de llibres llegats per lo difunt canonge Miquel Fuster, feta per lo Capítol de Canonges de la Sèn de Barcelona. (Arx. Cat., Manual 3 de Francesch Sunyer, f. 44.)

Any 1551, Agost, 17.

Manament dels canonges als sots obrers de l'Església de B.^a que paguin de diners de la Manna 20 lliures al Rent. Francesch Ferer, canonge, per satisfer la fàbrica de certs llibres Psaltiris que's fan per ornament del chor de dita Església, (Arx. Cat., Manual 4 de Francesch Sunyer, f. 160.)

Any 1551, novembre, 20.

Comissió capitolar nomenada per la fàbrica dels breviaris novament faedors e imprimidors, la qual ab lo Sr. Bisbe recullin lo necessari per los mateixos y, ans de imprimirlos, donguin relació de la colecta. (Arx. Cat., Manual 4 de Francesch Sunyer, f. 202.)

Any 1556, jàner, 10.

Comissió capitolar nomenada per la ordenació fahedora de Brevia-

ris, y Ordinaris y de Processioners per l'Esglesia y bisbat de Barcelona, aplicanthe las personas que aparegui a dita comissió y després aquésta doni conte al Capítol. (Arx. Cat., Manual 9 de Francesch Sunyer, not. del Capítol f. 3.)

Any 1556, janer, 30.

Deliberació capitolar d'estar sempre lo Capítol a la contracta que fassi lo bisbe Jaume Cassador ab lo llibreter qui estampará los Breviaris, Ordinaris y Processioners per l'Esglesia y bisbat de Barcelona, encare que la Sèu vagués y no estiguessin acabats dits llibres. (Arxiu Catedral, Manual 9 de Francesch Sunyer, f. 8.)

Any 1556, janer, 30.

Paga de 1 lliura y 8 sous per l'Administració de la Sagristia de la Sèu de Barcelona a Joan Trinxer, per un Missal nou del bisbat, per l'altar major. (Arx. Cat. Sagristia, 1555-1557, f. 85.)

Any 1556, febrer, 3.

Apoca de 1 lliura y 3 sous, firmada per Clement Trinxer, llibreter, a favor dels Obrers de la Sèu de Barcelona, per deu pergamins portats de Montblanch per Joàn Castelló, que han servit per los Saltiris escrits per la Sèu, per mossèn Llorens Reguer, Pbre., beneficiat de Santa Maria del Mar de Barcelona.

Més a 6 de febrer, àpoca feta pel meteix, de 13 sous per sis pergamins portats de Montblanch per Joàn Bages, de Perpinyà, que han servit per los Saltiris.

Més àpoca de 6 lliures y 16 sous, feta per mossèn Reguer, per quatre coerns dels Saltiris per lo faristol de les Domes. (Arx. Cat., Albarans d'Obra, 1555-1557, fs. 144 y 148.)

Any 1557, agost, 17.

Apoca de 195 volums de Constitucions provincials tarragonines, firmada per lo canonge arxiver de Barcelona, Claudi Bornet, llibreter, ciutadà de Barcelona. (Arx. Cat., Manual 10 de Francesch Sunyer, f. 80.)

Any 1557, desembre, 19.

Apoca de 1 lliura y 16 sous, firmada per mossèn Antoni Calopa, prebere, a favor dels Obrers de la Sèu de Barcelona, per un quadern de pergami hont està notada la missa de Rèquiem a quatre veus, a can d'Orga, que té de servir per les misses cantades al Capítol. (Arx. Cat., Albarans d'Obra, 1557-1559, f. 142.)

Any 1560, juliol, 15.

Apoca de cinquanta Breviaris firmada per Jaume Oliveras, canonge de Barcelona, comissionat pel Capítol a favor de Joàn Trinxer, biblio-

pola de la ciutat de Barcelona, dels que s'han ordenat de nou y estampat a disposició del Capítol (Arx. Cat., Manual 13 de Francesch Sunyer, f. 47.)

Any 1560, agost, 17.

Apoca de 20 lliures, 15 sous y 6 diners, firmada per mossèn Llorens Reguer, Pbre., beneficiat de Santa Maria del Mar, a favor dels Obrers de la Sèu de Barcelona, per escriure los Calendaris per lo faristol dels Domers, les Llissons noves de Nostra Senyora, infra annum, Hymnes de Nomine Jhesu per tots los Psaltiris del chor, y altres coses, a rahó de 17 rals lo coern, y, a més, lo Ofici nou de Sant Sever.

Apoca també de 2 lliures, 15 sous y 6 diners, per altres escriptures, illuminacions y pergamins. (Arx. Cat., Albarans d'Obra, Apèndix, 1559-1561, f. 7.)

Any 1560, desembre, 17.

Apoca de 17 lliures, 4 sous y 6 diners, firmada per Joàn Sanxo, capellà en lo monastir de Pedralbes, escriptor de Llibres de Chor, a favor dels Obrers de la Sèu de Barcelona, per escriure sis oficis nous de Sant Sever, puntat e illuminat, y, a més, quatre dotzenes y los pergamins. (Arx. Cat., Albarans d'Obra, Apèndix, 1559-1561, f. 9.)

Any 1562, maig, 14.

Apoca de 4 ducats, o sia 4 lliures y 16 sous, firmada per Joàn Sanxo, prebete, escriptor de Llibres d'Iglesia a favor dels Obrers de la Sèu de Barcelona, per dues Taules escrites e illuminades, una per la Sagristia y altra per la troneta. (Arx. Cat., Albarans d'Obra, 1561-1563, f. 73.)

Any 1570, juny, 5.

Apoca de 4 sous feta per l'Administració de l'Obra de la Sèu de Barcelona, de drets de les esposalles de Pere Aymar, porter real, del bisbat d'Urgell, ab Catarina, filla de Miquel Galceràn, revenedor de llibres, ciutadà de Barcelona. (Arx. Cat., Llibre de Sposalles de 1569 a 1571, f. 78.)

Anys 1573-1575.

Varies àpoques firmades per diferents escriptors de llibres a favor dels Obrers de la Sèu de Barcelona, com y també per materials.

Àpoques firmades per Fr. Antoni Quesquiell y Fr. Nicolau Simó, escriptors de llibres, pera adobar lo Psaltiri y escriure llibres de Chor.

Apoca firmada per Francesch Gurri, Joàn Prats, J. Isarn y Miquel Ortis per pergamins.

Apoca de 1 lliura y 12 sous, firmada per mossèn Gabriel Devesa, Pbre., escriptor de llibres, per escriure dos Psaltiris.

Apoca firmada per Joàn Benet Borràs, notari, y Tomàs Bonanich, escriptors de llibres, per escriure en los llibres del chor.

Àpoca firmada per Jeroni Clarí, Pbre., beneficiat de Santa Maria del Mar, per escriure Psaltiris per los senyors domers y, a més, les capitals (1574).

Àpoca firmada per dits Borràs y Bonanich per escriure en lo llibre Dominical que comença en la vigilia de Pascua y acaba en la de l'Ascensió (1574).

Més per dit Clarí qui escrigué dos quaderns d'Hymnes (1574).

Més àpoca de 3 lliures y 10 sous, feta per Gabriel Castellar, per dues pells de vedell per cobrir dos llibres de chor (1574).

Més per dits Borràs y Bonanich per lo escrit a la pessa dominical, que comença a l'Ascensió y acaba a la primera dominica d'agost (1574).

Més àpoca feta per Clarí, de 14 lliures, 8 sous, per vuyt quaderns d'Hymnes pel Saltiri major (1574). (Arx. Cat., Albarans d'Obra, 1573-1575, fs. 35 a 48.)

Any 1575, juliol, 4.

Àpoca de 48 lliures, firmada per Tomàs Bonanich y Joàn Benet Torras, notari y escriptor de llibres a favor dels Obrers de la Séu de Barcelona, per l'escriptura dels Comuns dels costats del chor. (Arx. Cat., Albarans de l'Obra, 1575-1577, f. 91)

Any 1575, juliol, 21.

Més altra àpoca de 38 lliures y 8 sous per los metexos, per compliment de paga y pagament íntegre de cuarenta vuyt quaderns escrits dels Comuns, dels llibrets petits dels costats del chor. (Arx. Cat., Albarans d'Obra, 1575-1577, f. 91.)

Any 1575, octubre, 10.

Comissió capitolar formada per los canonges Borrell y Guillem Spuny, per fer los Llibres que són neccessaris al chor, y acabar los ja començats, pagant lo que sia neccessari. (Arx. Cat., Resolucions Capitolars de 1575-1581.)

Any 1576, desembre, 31.

Àpoca de 40 sous firmada per Pere del Fell, llibreter, a favor dels Sagristans de la Séu de Barcelona, per lligar lo Missal daurat de l'Altar major. (Arx. Cat., Albarans d'Obra, 1575-1577, f. 7.)

Any 1577, janer, 11.

Àpoca de 20 rals, o sia 2 lliures, firmada per Joàn Farnos, llibreter, a favor dels Obrers de la Séu de Barcelona, per vint pergamins que serviren per escriurhi les Matines de l'Expectació del sacro part de Nostra Senyora. (Arx. Cat., Albarans d'Obra, 1575-1577, f. 98.)

Any 1577, març, 27.

Apoca de 6 ducats, o sia 7 lliures y 4 sous, firmada per Gabriel Castellar a favor dels Obrers de la Sèu de Barcelona, per dotze vedellets de Flandes, que serviren per cobrir los sis llibres dels faristols del Chor.

A més, a 6 d'abril, àpoca de 2 lliures feta per Flix, fuster, per les cubertes de posts pels sis llibres nous dels faristolets. (Arx. Cat., Albarans d'Obra, 1575-1577, f. 99.)

Any 1577, setembre, 27.

Apoca firmada per Lluís Joà Vileta, canonge de Barcelona, comissari de la Biblioteca de dita esglesia a favor del Rnt. Pere Vila, canonge de Barcelona, y lo Dr. Miquel Quintana, conceller de lo criminal, hereus y successors dels béns del Rnt. Antoni Quintana, canonge de dita esglesia, de *triginta libros graecos*, que ja havia llegat a la Biblioteca de dita esglesia lo canonge Joà Quintana, y dit Antoni Quintana los tenia en comanda. Dia 28. Apoca de dits llibres firmada per Pere Oliver, Pbre., beneficiat en la Sèu de Barcelona y custodi de la Biblioteca de dits llibres llegats per Joà Quintana a dita biblioteca. (Arx. Cat., Manual 5 de Jaume Massaguer, f. 116.)

Any 1578, febrer, 24.

Apoca de 4 lliures, firmada per Joà Benet Borràs, notari y escriptor de llibres, a favor dels Sagristans de la Sèu de Barcelona, per haver escrit un llibre nou de Sepultures. (Arx. Cat., Albarans de la Sagristia, 1577-1579, f. 9.)

Any 1578, abril, 25.

Paga de 2 lliures, 3 sous y 9 diners, feta per los Sagristans de la Sèu de Barcelona, per quinze pergamins per lo Evangelister.

Més paga de 5 lliures a mossèn Benet Porrassa, escriptor, per escriure en dits pergamins.

Més, a 10 de juny paga de 14 lliures y 11 sous a dit mossèn Porrassa, escriptor de llibres de chor per lo Evangelister. (Arx. Cat., Administració de la Sagristia, 1577-1579, fs. 124 y 125.)

Any 1581, octubre, 20.

Apoca de 15 rals, firmada per Jaume Benet, escriptent, a favor dels Sagristans de la Sèu de Barcelona, per vintiuna fulles de lletra espessa escrita per l'Inventari de les Reliquies, Joyes y altres coses de la Sagristia, lo qual és tresllat del original fet per lo Rnt. Visitador. (Arx. Cat., Albarans de la Sagristia, 1581-1583, f. 7.)

Any 1582, març, 14.

Apoca firmada per Dr. Lluís Joà Vileta, canonge de l'esglesia de Barcelona, protector dels llibres de dita esglesia, com a comissionat

capítol a favor de March Toralló, Pbre., un dels marmessors del difunt Francisco Crores, Pbre., beneficiat de la metexa església, dels següents llibres llegats per eix a la Llibreria, qual llegat consta al testament ordenat a Barcelona a 2 de febrer de 1582 en poder del discret Pere Mambra, notari de Barcelona:

Tria volumina magna que sunt tres partes historiales domini Anthonini Archiepiscopi florentini, Quinque volumina magna bibliorum sacrorum cum postilla domini Hugonis Cardinalis videlicet prima secunda tertia quarta et sexta defficit tamen quinta super quatuor evangelis, Volumen magnum Ihesuxpti per Rodulphum, Summa angelica Explanatio divi Thome Aquinatis super omnibus epistolis Sancti Pauli, Prima pars pantheologie, Supplementum cliromearum, Legenda sanctorum faciculus temporum, Jacobus de valentia super psalmos Davidis, Summa fumi siue armila aurei, Fortalitium fidei opus regale, Summula Raimundi, Speculum aureum super septem psalmis penitentialibus, Vita patrum divi Hieronymi Opus restitutionum, Compendium totius theologie, Moralia Jacobi Almei, Biblia sacra in quarto, Tertius Magister Sententiarum, Summa Confessorum, Summa siluestrina in duobus thomis, Tractatus Symonie, Rationale diuinorum officiorum, Tractatus sacerdotalis, duo thomi sermonum sancti Vincentii. (Arxiu Cat., Manual 10 de Jaume Massaguer, f. 17.)

Any 1583, juny, 7.

Apoqa de 5 lliures, firmada per Pere Plana, escriptor de llibres, a favor dels Sagristans de la Sèu de Barcelona, per cinch coderns de Profecies. (Arx. Cat., Albarans de la Sagristia, 1581-1583, f. 3.2)

Anys 1583-1585.

Apoques varies firmades per Tomàs Bonamich y Baltasar Barberà, escriptors de llibres de chor, a favor dels Obrers de la Sèu de Barcelona, per pergamins y escriure llibres de Chor. (Arx. Cat., Albarans d'Obra, 1583-1585.)

Any 1585, juny, 18.

Apoqa de 8 lliures, firmada per lo Degà de la Sèu de Barcelona a favor de Pere Viver, per un Missal d'estampa, de platino, ab estampes fines. (Arx. Cat., Albarans d'Obra, 1585-1587, f. 42.)

Any 1587-1589.

Apoques varies firmades per Francesch de Joàn, escriptor, a favor dels Obrers de la Sèu de Barcelona, per escriure les glories al fi de cada psalm, lo llibre d'Oracions (setze quaderns y tres cartes que ocupen los quatre llibres de l'adoració de la del divendres Sant, y l'Ofici de Spectacio). (Arx. Cat., Albarans d'Obra, 1587-1589, fs. 49-59.)

Any 1589, setembre, 22.

Apoca de 8 sous y 9 diners, firmada per Francesch Agostí, escriptor de llibres de chor; a favor dels Sagristans de la Sèu de Barcelona, per tres planes y mitja per un quadern, y són les oracions que's diuen a les processons. (Arx. Cat., Albarans de la Sagristia, 1589-1591, f. 5.)

Any 1589, setembre, 22.

Paga de 8 sous y 9 diners, feta per los Sagristans de la Sèu de Barcelona a Francesch Agustí, per escriure unes oracions en lo llibre de la pesta. (Arx. Cat., Administració de la Sagristia, 1589-1591, f. 82.)

Any 1591, març, 6.

Compra d'un missal Romà, al encant feta per los Sagristans de a Sèu de Barcelona, per 17 sous. (Arx. Cat., Administració de la Sagristia, 1589-1591, f. 86.)

Any 1592, janer, 4.

Manament del Capítol de canonges de la Sèu de Barcelona al canonge y caritater Bernat Oliva, que pagui ab diners de sa Administració 25 lliures y 10 sous a la Província de Tarragona, que son per lo preu de quaranta tres volums de Constitucions de Tarragona que los caritaters han venut a raho de 12 sous per volum, rellevats 6 sous per ports. (Arx. Cat., Manual últim de Bartomeu Borrell y primer de Salvador Coll, f. 3.)

Any 1603, maig, 2.

Apoca de 5 lliures, firmada per Joàn Simón, llibreter, als Obrers de la Sèu de Barcelona, per un Saltiri que li compraren en sa botiga. (Arxiu Cat., Albarans d'Obra, 1603-1605, f. 1.)

Any 1604, juny, 26.

Apoca de 2 lliures y 8 sous, firmada per Francesch Biosca, llibreter, a favor dels Sagristans de la Sèu de Barcelona, per un Martirologi Romà de Sesaro Barió, enquadrnat ab cuyro, pel chor. (Arx. Cat., Albarans de la Sagristia, 1603-1605, f. 1.)

Any 1623, janer, 30.

Apoca de 12 sous, firmada per Rafel Sosies, llibreter y escriptor de llibres, a favor dels Obrers de la Sèu de Barcelona, per un Responsori de S. Francesch. (Arx. Cat., Albarans d'Obra, 1623-1625, f. 89.)

Any 1654.

Donatiu d'un Breviari gran per servir en lo chor pera dir les lliçons en les Matines cantades, fet per lo Sr. bisbe de Vich, electe de Barcelona (1).

(1) D. Ramón de Sentmenat y Lanuza, 1656-1663.

Acordà lo Capítol posarlo de present al Arxivet. (Arx. Cat., Resolucions, 1650-1659.)

SUPLEMENT

A mida qu'hem publicat l'anterior part d'eix treball, hem trobat altres notes del mateix genre y com per ara donem cloenda a l'esmentada tasca creyem convenient la publicació de les notes de referencia.

Any 1326, maig, 24.

Llegat de 2,000 sous *ad opus librorum*, fet per Bernat de Fonollar, senyor de la vila de Sitges, a Guillem de Torrelles, canonge de Barcelona, un de sos marmessors. (Arx. Cat., Testamentorum Piae Eleemosinae, n. 150.)

Any 1334, agost, 13.

Venda de dos llibres, firmada per Pons Albert, prebere del Capítol de Girona, a favor de Pere Compte, canonge de Barcelona, per 30 lliures. «Duos libros meos iuris, alterum videlicet in quo sunt canes bernardi et questiones dominicales magistri bartholomey briensis cohoptorium cum postibus cohoptertis pellibus croseis, qui liber incipit Gregorius et sequitur rex pacificus premissa salutatione etc. et finit in secunda columpna secundi folii, unde quantum ad hanc etc. Et finit in penultimo folio item femina. Et incipit in ultimo folio hec in uiro Quilibet, et finit sic in nigro sine defectu amen. et in rubro, primus et nouissimus amen, et alterum ocatum innocencium cohoptorium cum postibus cohoptertis de pelle uiridi Qui liber incipit legitur in ezechielem, et finit in primo folio in secunda columpna hebet, et incipit in secundo folio scandalum, et finit in penultimo folio de hac, et incipit in ultimo folio materia, et finit S. de consuetudine in prin.» (Arx. Cat., Diversorum C., Sala 2, Arm. 108, doc. 646.)

Any 1336, juliol, 3.

Llibres que consten al inventari de mossèn Pere d'Alsina, Pbre., beneficiat en l'església del monestir de Sta. Maria de Jonqueres de Barcelona.

«... Et tres libros in pergamineo scriptis videlicet Proces, Catonem et Contemptum. Item Quemdam librum parvulum de papiro nondum scriptum... Item Tria evangelia scripta in pergamineo incastata in argento... Item II quaternos parvos de pergamineo in quibus sunt scripte oraciones... Item Quosdam psalmos vesprales scriptos in pergamineo, et quendam librum qui dicitur Tobies scriptum in papiro parvi valoris. Item XIX folia papiri... Item Quendam librum in pergamineo scriptum vocatum Diurnalem in quo est scriptum psalterius. Item Quosdam psalmos penitenciales scriptos in pergamineo. Item Quondam libretto-

num scriptum in pergameno in quo erat scriptum officium ecclesie. Item Quendam psalterium de pergameneo veterem.» (Arx. Cat., Manual de Bernat Vilarubia de 5 kal. jul. a 15 kal. octubre de 1336.)

Any 1338, agost, 8.

Inventari de llibres que són part dels béns que foren de Burguet de Serrià, advocat, ciutadà de Barcelona, pres per Alamanda, sa muller.

«Librum de papiro in plano qui dicitur flores sanctorum cum postibus cohoper... viridi. Unum librum scriptum in papiro in quo sunt usatici Cathalonie et... tudines barchinone... Unum librum scriptum in pergamenis in quo sunt scripta Euangelia domini... Unum librum scriptum in pergameno qui dicitur liber viciorum et virtutum... unum librum scriptum et pergamenis in pergameno cum postibus qui dicitur saltiri. Item quondam librum scriptum cum cohoptis de pergameno et pelle viridi qui dicitur Clement ... sine apparatu et non compensato et modice forme Et unum librum scriptum ... pergamenis cum cohoptis de pergameno qui dicitur mandagot cum apparatu suo... Item octo quaternos scriptos in pergameno, et videntur additiones super glosis juris Civilis et primus quaternus incipit tamen de novi operis nunciacione et penultimus quaternus finit super de gliacionibus et insuper de alimentis lege (?) libertis et ultimus incipit in rubro de administratione re ad cuius parte et in nigro non utique..... et finit ut in patet... et unum librum vocatum Codicem scriptum in pergamenis cum suo apparatu cum cohoptis de postibus de corio albo cohoptis et incipit in primo folio imperator justinianus et finit in ipso folio ponendo fir et in penultimo folio finitratiotinia fu..... alium librum vocatum digestum vetus de pergameno cum suo apparatu et cum postibus cohoptis de corio viridi qui finit in primo folio quia omnia nova et finit in penultimo folio uxor enim in quoddam alium librum vocatum inforciatum cum suo apparatu..... no cum postibus cohoptis de corio nigro et incipit in primo folio dotis causa et finit..... primo folio doti acceperit et finit in penultimo folio cur suspectos..... alium librum vocatum digestum novum cum..... cum postibus cohoptis de corio albo incipit in primo folio hoc edicto per..... nit in eodem primo folio si..... et finit in penultimo folio..... facto preterito, librum de pergameno vocatum..... cum suo apparatu et cum postibus cohoptis de corio virido qui..... magestatem et finit in primo folio ab initio ru..... folio quorundam et iniu..... alium..... instituta cum suo apparatu cum cohoptis de postibus sine corio et incipit in primo folio imperatoria magestate et finit in eodem folio jus naturale est quod et finit in penultimo folio in jus vocare quod si ab Item quendam alium librum valde magnum de pergameno vocatum odofredun cum postibus cohoptis de corio albo et incipit in primo folio es signori hic est multiplex Rerita (?) et finit in ipso primo folio etum est et in penultimo folio finit in potestate patris, scilicet... item libros sequentes primum quendam librum per-

gameneum cum postibus cohoptis de corio viridi..... croceo cuius volumen sunt multi et diuersi libri quorum R. primi libri incipit in nomine domini amen. Incipiunt causas domini G. filii domini Acursii super instituta. Et incipit liber..... hanc Reritam (?) divide in V partes et finit in primo folio ipsius libri de duobus malis et finit in penultimo folio tocius voluminis præsbyter diaconus subdiaconus Cantor et lector... quendam alium librum de pergamento vocatum decretum cum suo apparatu cohoptum de postibus cum corio rubeo et incipit in primo folio humanum genus et finit in eodem folio prauiumque quod corrigerat et finit in penultimo folio ipsius libri esse desiderat ab esu carniū eadem..... alium librum pergameneum uocatum decretales cum suo apparatu..... postibus cohoptis de corio viridi et incipit in primo folio Gregorius Episcopus et finit in eodem folio non solum autem virgines et finit in penultimo folio non solum dampnabile sed dampno..... alium librum de pergamento uocatum decretales cum suo apparatu cum postibus cohoptis de corio viridi et incipit in primo folio Gregorius et finit in eodem folio et continentes verum etiam et finit in penultimo folio J. papa p. n. et erant in eodem libro seu volumine cum ipsis decretalibus ignocenciane et Gregoriane cum suo apparatu..... alium librum vocatum sextum librum decretalium de pergamento sine apparatu..... cum postibus cohoptis de corio viridi et incipit in primo folio ho..... atius Episcopus et finit in eodem folio tum tempore imperraronis et finit..... folio presumitur ignorancia ubi sciencia non probatur et erant ibi..... osium volumen ignocenciane et Gregoriane cum suo apparatu..... alium librum de pergamento vocatum Sextum librum decretalium..... atū cohoptum de pergamento engru.....ato et incipit in primo folio..... Episcopus et finit in eodem folio persecutione perferri idem et finit in..... adiciens quod frons..... alium librum uocatum..... cum suo apparatu cum postibus cohoptis de corio viridi et incipit in primo folio Johannes Episcopus et finit in eodem folio in Consilio viennensi Postea sequitur Rerita de summa trinitate et fide..... et in penultima linea finit es saluo quod sibi re..... alium librum in pergameneo uocatum Clementines cum suo apparatu et cum postibus cohoptis de corio viridi et incipit in primo folio Johannes Episcopus et in eodem folio finit ponte (?) aliud ponere. Et finit in penultimo folio posunt etiam in..... alium librum pergameneum uocatum Innocentium sive lecturam innocentii factam super decretalibus cum cohoptis engrunatis de corio rubeo et incipit in primo folio legitur in ezechiele et finit in eodem folio facere possent bonus etc. et in penultimo folio finit tamen leges ad omnia..... alium librum pergameneum cum cohoptis postium vocatum apparatu archidiaconi super sexto libro decretalium et incipit in primo folio venerabilibus et discretis viris et finit in eodem folio celi et terra con et in penultimo folio finit gerebat..... alium librum in pergamento vocatum lecturam Petri de Sampsona factam super decretalibus cum postibus cohoptis de corio albo et incipit in primo folio Gregorius in-

terpretatur et finit in eodem folio occuparunt et Capitulum, et finit in penultimo folio punire siue impedia et sunt in prefato libro volumen discusiones super aliquibus decretalibus..... alium librum pergamenium vocatum..... eorum de Gotfre super decretalibus cum postibus cohoptis de corio rubeo et incipit in primo folio Glosatum diuersitas, et finit in eodem folio sic in papa dicendum et finit in penultimo folio credendum est quod..... alium librum pergamenium cum cohoptis postium sine corio, vocatum usaticos barchinone et incipit in primo folio antequam usatici barchinone et finit in eodem folio tempore retentus et finit in penultimo folio anima nostra per deum..... alium librum pergamenium cum postibus sine corio in quo sunt tria volumina quorum primum..... tan cret super ordine iudiciario et incipit a essiduis postulacionibus..... datur libellum Rotfredi et incipit super accionibus..... tium vocatur libellum Rotfredi de ordine iudiciatio et incipit..... ingenium et finit in penultimo folio huius libri..... alium librum de pergamenio cum postibus..... qui vocatur Casus..... super decretal..... et incipit in primo folio..... Rex pacificus et finit in eodem folio quando patebant et in penul..... faciendas ipsi Capelle restituend..... meno cum postibus sine cohoptis de corio vocatum libellum..... in primo folio super accionibus omnib..... odio et finit in penultimo folio vel purgacio est de objecto..... alium librum de pergamenio vocatum dinum super regulis juris cum cohoptis postium sine corio et incipit in primo folio premissis Casibus et finit in eodem folio datur enim aliquando et finit in penultimo folio S. de tali (?) con... et in li. VI in cuius libri volumine erat scripta summa contrarietatum que sunt inter jus canonicum et ciuile... alium librum pergamenium vocatum Clementines cum cohoptis de pergamenio et incipit in primo folio Johannes episcopus et finit in eodem folio Conuertentes sacro .a. et finit in penultimo folio cuiuslibet dignitatis... Librum in pergamenio cum suo apparatu qui dicitur usatici barchinone...» (Arx. Cat., Manual de Bernat de Vilarrubia, de 5 idus jun. a prid. idus sept. Any 1338.)

Any 1338, setembre, II.

Llibres que consten al inventari dels béns que foren de Bernat de Gualbes:

«... Item de papiro scriptum vocatum de genesi cohoptum de corio virnilio. Item unum librum in pergamenio scriptum de lingua galica (?), vocatum Romansium de tristany. Item unum librum modicum in pergamenio scriptum factum pro alimentis auibis prestandis cohoptum de corio virnilio.» (Arx. Cat., Manual de Bernat de Vilarrubia. Any 1338, de 5 id. juny a prid. id. sept.)

Any 1340, setembre, 7.

Relació dels llibres que consten al inventari dels béns que foren de Ramon de Vilalta, difunt, sagristà de Barcelona, pres per sos mar-

messors Berenguer de Plana y Bernat de Vilar, beneficiats de la Sèu de Barcelona:

«... Quoddam decretum et quasdam decretales cum sexto et clementinis. Item quoddam speculum juris. Item quoddam volumen in quo sunt casus decreti et decretalium et lectura abbatis et lectura magistri Guilelmi Durandi et distinciones abbatis. Item quendam librum qui dicitur paulus super clementinis. Item apparatus Johannis Andree super clementinis. Item apparatus Johannis andree super sexto libro. Item apparatus archidiaconi super sexto libro. Item apparatus Johannis Monachi super sexto libro. Item apparatus domini drui (?) super regulis sexti libri. Item... libros juris ciuilis quos dictus sacrista habebat videlicet quendam codicem cum apparatu ordinario et quodam inforciatum cum apparatu ordinario, et Digestum nouum cum apparatu ordinario, et quoddam uolumen. Item quandam summam aconis (?) super codice. Item... quoddam digestum uetus... apparatu ordinario, et unum codicem ueterem cum apparatu... Item mandagotum cum apparatu super tractatu eleccionis. Item... Andree super volumine decretalium. Item Innocencium super eodem volumine decretalium. Item quendam librum qui dicitur Petri Sampsonis super decretalibus in quo etiam est speculum legatorum. Item quendam librum qui incipit actenus ut loquar cum senecha. Item quendam librum paruum qui incipit omne datum optimum, et habet cohoptas ueteres et rubecas. Item quandam summam domini hostiensis. Item quasdam clementinas sine apparatu. Item quendam alium librum qui incipit Gregorius interpretatus vigilas et bene vigilavit. Item quendam librum qui dicitur speculum ecclesie. Item quandam bibliam. Item psalterium glossatum. Item summam fratris R. de penaforti. Item quendam librum questionum cum cohoptis virgiliis. Item quendam librum antiquissimus parui ualoris qui incipit Gregorius. Item quendam alium mevidagotum. Item quosdam alios quaternos parui ualoris ignorantes cuius condicionis essent. Item quoddam breuiarium.» (Arx. Cat., Manual de Bernat Vilarrubia. Any 1340, 3 Nov. Aug. a Kal. Jan. Es escrit en lo Manual ab data de 10 d'octubre.)

Any 1340, octubre:

Apoca de «quandam bibliam in pergamenis edulinis escripta tamen cohopta de postibus cohoptis de corio quod dicitur corduinum», firmada per Arnau de Roure, ciutadà de Barcelona, a favor de Miquel de Roure, germà seu, abdòs ciutadans de Barcelona: (Arx. Cat., Manual de Bernat de Vilarrubia. Any 1340, 3 Nov. a Kal. Jan.)

Any 1340, desembre, 10.

Apoca firmada per Blanca, muller, viuda de Berenguer Albanell, ciutadà de Barcelona, a favor de Fr. Bertràn Riquer, prior dels frares predicadors de la Casa de Barcelona de la primera part del volum pro-

pi de dita Casa, nomenat *Pugis*, en lo que hi són tres parts o volums, lo qual tracta contra los jueus, y qual llibre lo reb pera transcriurel, per temps d'un any, y pel salari de 15 lliures. (Arx. Cat., Manual de Bernat de Vilarrubia. Any 1340, agost-desembre.)

Any 1341, janer, 24.

Apoca firmada per Ramón de Goltres, habitant a Barcelona, procurador general de Guilabert de Canet, canonge de la Sèu de Barcelona, preposít de la prepositura del mes de febrer, en dita Sèu a favor de Francisco de Puig, doctor en Decrets, ciutadà de Barcelona, dels llibres següents:

«Quasdam decretales cum apparatu ordinario glosatis ante quarum decretalium principium, sunt inter cetera arbores consanguinitatis et affinitatis depicte et glosate. Incipiunt autem ipse decretales in textu in principio secundi folii testimonium dant in celo, et finiunt in eodem folio in textu pauciorum, et incipiunt in glosa in eodem folio du... et fi... in eodem folio in glosa, quorum, et incipiunt in penultimo folio in textu et infra et finiunt in eodem folio in textu tuis, et incipiunt in eodem folio in glosa XVIII qui II, et finiunt in eodem folio in glosa ad intencionem... Quasdam Clementinas glosatas apparatu domini Johannis Andree, et incipiunt in textu in secundo folio fitatus et finiunt in eodem folio in textu deinceps et incipiunt in glosa in tercio folio suum et finiunt in eodem folio in glosa sub quibus et incipiunt in ultimo folio in textu ssint et incipiunt in glosa in eodem folio in terminio...»

Dits llibres eren del citat Guilabert de Canet, y a dit Puig los hi envià Pere de Novaylles quan estudiava a la ciutat de Pisa. (Arx. Cat., Manual de Bernat Vilarrubia. Any 1341, 6 id. desembre a 15 kal. jul. f. 140.)

Any 1360.

Donació d'un Santoral feta per Guillem de Muntells a la Sèu de Barcelona, qual llibre, signat ab lo N. 5, se custodia a la secció dels Còdex de dita Sèu.

Dins de dit Còdex hi ha una nota escrita, no molt després de feta la donació, que diu ésser donat per Guillem de Muntells beneficiat de la Seu de Barcelona. Al últim del meteix llibre hi ha, ab lletra del segle XVII, una noticia més concisa de dita donació, notantse que en lloch de dir que'l donador era beneficiat de Barcelona, diu que és canonge de Girona..

— Eix llibre y lo Còdex N. 1, són los únichs que tenen cadena clavada a la coberta.

Diu aixís la primera nota: «Die sabati intitulata VI Kalendas octobris anno domini MCCCCLX Discretus Guillelmus de Muntellis, beneficiatus in sede barchinonensi legavit et obtulit domino Deo ad honorem sanctissime Crucis beateque Eulalie virginis et martiris Xpi istum

librum vocatus Flores Sanctorum et quod sit et maneat in perpetuum in choro vel in truna vel in aliquo alio loco presentis sedis Barchinone et quod omnes clerici possint legere et studere in supradicto libro et quod orent ad Deum quod huius libri donatio sit in remedium anime sue et in remissionem omnium peccatorum et omnium fidelium defunctorum Ita tamen quod nunquam vendatur nec aliquo modo alienetur sed semper sit et maneat in aliquo loco supradictorum.»

Diu la segona nota: «Lo present flors sanctorum dona a la present Isglesia de Barcelona Guillem de Montells, Canonge de la Isglesia de Gerona, en lo añ 1360, ab pacte que no pogués vendre ni enagenar de la Isglesia sino que en ella se conservés, o en lo Cor o en lo Arxiu, o en altre lloch de dita Isglesia y que stigués segur per al estudi dels que serveixen en dita Isglesia.»

Any 1378, març, 4.

Apoca de 20 sous, firmada per Abraham Mahir, jucu, de Barcelona, a favor de Berenguer Morey, marmessor de Ramón de Thous, despaser de la Comtesa de Luna, difunt, per «duos libros papiri in quibus erant tres manus et media papiri, et pro septem manibus papiri»; que dit Morey comprà pels comptes de l'administració del ofici de despaser del citat Thous. (Arx. Cat., Secció de pergamins del segle XIV.)

Anys 1383-1384.

Paga feta per los Sagristans de la Sèu de Barcelona a Pere Rigolf, de 2 sous per dues cartes de pergami hont hi escrigué l'oració que's fa a l'Esglesia pel Papa, per les Corts y per les mortalitats.

Més paga de 16 sous y 8 diners al meteix per escriure lo Credo romà, la Prosa de difunts y tres aleluyes al Ofeyer del faristol. Més per tres hymnes en lo psalteri major, un hymne de Verges, y per illuminar. (Arx. Cat., Administració de la Sagristia, 1383-1385, f. 41.)

Any 1383, abril, 3.

Retorn fet pel Sr. Bisbe de Barcelona (Pere de Planella, 1371-1385) als Administradors de la Sèu de Barcelona, dels llibres que tenia en penyora per los 1,100 sous que la Sèu li havia manllevat, que aquells li tornaren en dita diada. Autoritzà l'acta lo notari Berenguer Costa lo 11 d'abril. (Arx. Cat., Administració d'Obra, 1379-1385).

Any 1383.

Paga de 5 sous feta per los Sagristans de la Sèu de Barcelona a Desovol, manyà, per metre cadenes fetes y per tornets als psalteris del chor de Guillem Ses Fonts. (Arx. Cat., Administració de la Sagristia, 1383-1385, f. 41.)

Anys 1384-1385, octubre.

Compra d'un Missal per la Sagristia de la Sèu de Barcelona, feta

per Bernat de Molins, ab voluntat dels Sagristans, a Bernat Vallés, per 60 sous.

Paga de 5 sous y 5 diners al notari Jaume Rosell per l'àpoca del preu firmada en lo mes de vuytubri de 1384. (Arx. Cat., Administració de la Sagristia, 1383-1385, f. 34.)

Any 1384.

Paga feta per los Sagristans de la Sèu de Barcelona a un ferrer per un tornet de ferro a la cadena del *Catolicon*, y una bermella, y per una *aluda* blanca que's posà sobre de dit *Catolicon*. (Arx. Cat., Administració de la Sagristia, 1383-1385, f. 42.)

Any 1385.

Paga de 8 sous y 6 diners, feta per los Sagristans de la Sèu de Barcelona, per un llibre que escrigué Guillem Pucullull, lo qual era de pergami y en lo que escrigué los Obits y lo censal de la Sagristia. (Arxiu Cat., Administració de la Sagristia, 1385-1387, f. 31.)

Anys 1385-1387.

Despeses fetes per los Sagristans de la Sèu de Barcelona per los llibres que llegiren Mahir, jueu, y Struch Salvat. (Arx. Cat., Administració de la Sagristia, 1385-1387, fs. 37 y 38.)

Any 1386.

Paga de 4 lliures y 15 sous, feta per los Sagristans a Mestre Joà Malet per escriure lo Evangelister de la Sagristia, lo qual es *axorbat en lo blanch*.

A Struch Salvat 1 lliura 7 sous y 6 diners per lligar y adobar lo Evangelister y empremtar les cobertes. (Arx. Cat., Administració de la Sagristia, 1385-1387, f. 32.)

Anys 1391-1393.

Paga feta per la Sagristia a Bernat Costa, convers, lligador de llibres, qui cornà y cobrí lo llibre de les Absolucions. (Arx. Cat., Administració de la Sagristia, 1391-1393, f. 47.)

Any 1415, juliol, 3.

Llibres continuats al inventari de l'esglesia parroquial de S. Pere de Masquefa.

... Item un libra de pergami cubert de posts de fust lo qual es appellat santoral fort bell lo qual comença Incipit lectiones de festivitibus. Item un alte libra de pergami cubert de post de fust appellat dominical e ferial lo qual comença Visio Isaye. Item un altre libra de pergami cubert ab posts de fust appellat Responser e antifer santoral, dominical lo començament es Aspiciens a longe. Item un libra de pergami appellat offier santoral e dominical lo qual

comença Ad te levavi animam meam. Item un altre libra appellat Offier lo qual es molt antich. Item un libra appellat Consueta. Item un altre libra appellat Saltiri. Item I libra appellat Missal Santoral e dominical lo qual comença Gregorius de Corpore et Sanguine Christi. Item un libra appellat Avangelister Santoral e dominical lo començament del qual es Dominica prima de Adventum Domini. Item un libra appellat Epistoler Santoral e dominical lo qual comença Incipit Exorcismus. Item un missalet petit ab un cornet de paper... (Arx. parroquial de Píera, Manual Notularum Canet, MCCCCXII MCCCCXVIII, N. 142.)

Any 1505, juny, 28.

Apoca de 31 sous, firmada per Gabriel Prats, llibreter, a favor dels Obrers de la Sèu de Barcelona, per relligar cinch pessés de llibres ço és: un volum gran sobres los Evangelis ab la glosa ordinaria y dos volums de pergamí nomenats Ambrosiana y altres dos fulls hont y posà tot lo que era menester. (Arx. Cat., Albarans de l'Obra, 1505-1507, f. 16.)

FE D'ERRADES DEL PRESENT TREBALL

- P. 228. — Diu Fulgini = deu dir Fulgineo.
 P. 247. — Diu Bonjuda May = deu dir Bonjuha Mair.
 P. 401. — Diu Tomás Terradell = deu dir Tomás Ferrandell.
 P. 404. — Diu Mestre Rigo = deu dir Mestre Ugo.
 P. 404. — Diu Antoni Torres = deu dir Antoni Ferrer.

JOSEPH MAS, PBRE.

EL FAMOSO JURISPERITO, DEL SIGLO XIII, VIDAL DE CAÑELLAS, OBISPO DE HUESCA

(NOTICIAS Y DOCUMENTOS INÉDITOS)

Es la del famoso jurisperito Vidal de Cañellas, figura sobresaliente en el siglo XIII, á la que no se ha dedicado todavía el estudio que merece. Figura prócer, ciertamente, que destaca con ventaja en el reinado memorable de aquel celebrísimo monarca que se llamó D. Jaime I el Conquistador, á quien acompañó casi constantemente. Vidal de Cañellas, no obstante las atenciones de su gobierno de la diócesis oscense, siguió en muchas de sus correrías al Rey Conquistador, y fué su privado y consultor, á más de ser su pariente.

No aspiran las presentes páginas á constituir un acabado estudio